Interview s generalom Vjekoslavom Luburićem

Interview s generalom Vjekoslavom Luburićem

"Nova Hrvatska", br. 3-4., ožujak 1960.

(otporas.com)

Da li ste Vi, g. generale i nakon Vašeg razlaza s drom. Pavelićem ostali ustaša po svom uvjerenju i kako sada nakon Poglavnikove smrti gledate na Ustaški Pokret?

Ne bih bio iskren ako ne bih priznao, da sam bio, da jesam i da ću uvijek ostati Ustaša. Ali, istovremeno, svijestan sam da su potrebne promjene u Ustaškom Pokretu, kao i u svakoj stranci ili organizaciji nakon izvjesnog vremena. Prilike se mjenjaju. Znam i uvjeren sam da na pr. nikad više neče biti potrebno stvarati Ustašku Vojsku. Upravo sada pišem svojim prijateljima: Hrvatska Vojska mora biti prožeta svim vrlinama iz svih vjekova hrvatske borbe za slobodu, i tu je hrvatska vojnička slava dostigla kulminaciju u ustaškoj žrtvi i borbi. Ali mi Ustaše samo ćemo ustaškim držanjem dokazati narodu i svijetu, da smo bili, da jesmo i da ostajemo uzor budućim generacijama hrvatskih boraca. Buduća Hrvatska Vojska mora imati taj ustaških duh, ali mora biti samo i jedino Hrvatska i ne smije biti kontrolirana niti nositi obilježja bilo koje stare ili stranačke grupacije. Pogledajte sam na svijetu silu Ameriku. Američki časnici i generali mogu pripadati bilo kojoj stranci i mnogi od njih su čak na čelu različitih stranaka. Samo dobar Ustaša može doprinijeti tu žrtvu za Hrvatsku, koja ne može biti ustaška u bližoj budućnosti.

Hrvatski narod mora stvoriti demokratski režim i u njemu naći sreću i slobodu, pa ako narod na parlamentarnim izborima u svom Saboru digne na vlast ustašku organizaciju osobno bi se osjećao beskrajno sretnim. Svijestan sam poteškoća, koje čekaju Ustaški Pokret. Znam da će mnogi ustaše slijediti jedan kurs, koji nam ništa dobra neće donijeti. Oni će biti grobari naše političke akcije a spasioci ustaškog duha i imena. Teške su to riječi, ali sam potpuno svijestan njihovog značenja. Zavisi od momenata, odgoja i doba, da shvatimo, da nas Hrvatska danas treba više kao Hrvate nego sutra kao preživjele Ustaše. Moramo biti više patrioti nego stranačari, jer ustaštvo je bilo radi Države. Prema

tome treba sve podrediti potrebama Domovine. Bila bi vječna šteta ako naši drugovi, uvjereni u svoju pozvanost i veličinu, ne budu realno gledali na dogadjaje, jer bi to uništavalo baštinu, a milijun hrvatskih žrtava propalo bi pod biljegom, koji nam neprijatelji žele staviti na čelo. Ustaški Pokret ne može danas slijediti narod, a narod treba jedinstvo duha, kako bi hrvatska akcija i borba mogla staviti sve Hrvate u službu nezavisnosti i oslobođenja.

Vjerojatno Vam je poznato koliko je komunistička i velikosrpska propaganda uspjela ozloglasiti Vaše ime. Kakav je zato Vaš odgovor na sve ono što Vam se prebacuje?

Za vrijeme rata bio sam na najvišim položajima i ja se kao vojnički zapovjednik osjećam odgovornim za sva svoja djela. No koliko su ta djela bila dobra ili zla ne će suditi komunisti ni srpski šovinisti, nego Hrvati. Hrvatski je narod jedini pozvan u svojoj Državi suditi svima nama, koji smo se borili i griješili, kao i onima, koji su griješili ne boreći se ili boreći se protiv svoje domovine. Pustimo dakle Narodu ulogu suca. Osobno sam spreman boriti se ali i stati pred taj sud, iako unaprijed odbijam biti bilo čiji sudac. Hrvatski narod treba mira, reda i pravde, jer je mnogo patio, a svi smo mi ponegdje griješili i osobno se osjećam i odgovornim, pa i krivim za mnogo toga. No ne smijemo dozvoliti da dijele naše stvari na "krive" i "dužne", jer smo u zadnjih 40 godina mogli vidjeti da je za neprijatelje naše slobode svaki Hrvat kriv i ožigosan kao zločinac.

Kakvo bi uredjenje prema Vašem mišljenju trebalo vladati u budućoj Hrvatskoj?

U velikom dijelu svijeta danas vlada demokracija i samo je ona kadra svladati snage medjunarodnog komunizma. Nama je mjesto uz te snage demokracije i htjeli mi ili ne u Hrvatskoj će vladati demokracija. Hrvati su išli sa silama osovine jer su ove pomogle hrvatski narod u borbi za

slobodu, ili su se barem pokazale sklonima da nam pomognu. Da su snage demokracije bile tada sklone našoj borbi mi bi išli s njima. Danas situacija nije ista kao 1941. g. i narod očekuje slobodu od zapadnih saveznika. Našu slobodarsku borbu treba zato uskladiti sa stanjem u svijetu. Treba naučiti nešto više od svijeta s kojim danas živimo i koji je napredniji od nas u političkom razvoju. Treba učvrstiti hrvatsko vanstranačko jedinstvo ljudi i oružja, jer je to uvjet da ne doživimo sudbinu ruskih emigranata.

Upravo ste spomenuli emigrante. kakvo je Vaše mišljenje o hrvatskoj emigraciji i što mislite kakvu ulogu mogu odigrati hrvatski emigranti.

Od emigracije ne trebamo mnogo očekivati. Velikim dijelom ona je ostarila i preživjela u mnogom pogledu. Opasno je ako zavaravamo sebe i druge te mislimo da je drugačije. Domovina od nas očekuje mnogo više nego što mi možemo dati, a mi opet dajemo mnogo manje nego što nam je to moduće. Društvo u Hrvatskoj se mjenja, stvaraju se nove koncepcije prava i politike, nove socijalne ideje, koje većina u hrvatskoj staroj emigraciji ne može shvatiti sve da hoće. Zato je raskorak izmedju domovine i emigracije teško izbjeći. S tim se moramo pomiriti. Jedna pojava ipak ulijeva ohrabrenje. To je nastup novih generacija, mladjih ljudi u emigraciji koji ne trpe od one hipoteke prišlosti, koju mi nosimo. Mladi daju još jedine nade. Ako se ne mješaju u rasprave nas starih, put za uspjeh im je otvoren. Neka poštuju stare, ali neka idu svojim putevima. Mladi ljube majku Domovinu onako kako smo to činili mi, Ustaše, ona generacija, koja je gradila Jankapustu, i zato se ne bojim da će Hrvatska ikada ostati bez novih Bobana, Moškova, Lorkovića i Mortidija.

Što Vi kao vojnik mislite o prilikama u domovini i na koji način, držite, da bi moglo doći do promjene u Hrvatskoj?

Ja vjerujem da će se hrvatski narod moći osloboditi samo i jedino borbom i da će se biološki očuvati jedino zalogom svih Hrvata, pa i onih, koji danas svijesno ili nesvijeno pomažu režimu. Treba dati mogućnost zalutalima da biraju izmedju demokracije i svjetskog komunizma, a ni u kom slučaju ne treba postaviti alternativu: ili ustaše ili komunisti. Narod je trpio i nije isključeno da bi se odlučio za sadašnje stanje, samo zato da se spasi od novih nevolja. To bi bila tragedija za cijeli narod. Još jednom naglašavam. Hrvati će se moći osloboditi samo borbom, samo složnim nastojanjima. U toj pak borbi treba računati s dalmatinskim i zagorskim bivšim partizanima, s novom jugoslavenskom vojskom, dočasnicima, časnicima, oružjem, vezama itd. Bez svega toga, bez mnogih "Hebranga i Djilasa" nema novog ustanka u našoj zemlji, nema one djelatvorne pomoći, koju nužno trebaju sve brojne hrvatske ilegalne skupine na terenu.

Kakvi su Vaši osobni planovi za budućnost i da li smatrate da smrću dra. Ante Pavelića nastupa vrijeme za Vašu ponovnu političku djelatnost?

Moj odgovor je jednostavno NE!

Smrću Poglavnika početi će napadi na njegove nasljednike, a ja sam jedan od onih, koje je najlakše napasti. Treba samo malo, da svijet grakne protiv mene i onih, koji idu s mojim imenom. Ljubim Hrvatsku i previše a da bi me mogla zavesti ideja o osobnoj političkoj afirmaciji, bez obzira na to koliko imam sljedbenika. Meni su drugovi dostojno platili vjernost za vjernost, ali to Hrvatskoj neće koristiti. Osobne osjećaje i želje dužni smo podrediti općoj stvari. Inače bi imali pravo oni, koji tvrde da sam poveo pobunu u Ustaškom Pokretu ne radi istine, drugarstva i interesa Hrvatske, nego samo zato da spasim svoje ime i svoje pozicije. Mene nije nikada vodila pa ni sada me ne vodi ambicija. Sve što sam učinio, dobro i zlo, učinio sam za Hrvatsku i danas sam svijestan, da ako je neprihvatljivo ime Poglavnika, moje je još više. Ja

bi se moga prati, možda i "oprati", da sam jednostavan vojnik, koji je slušao starije, ali ja to ne mogu i ne ću učiniti, jer sam Ustaša, revolucionarac, jer sam bio na položajima i častima i jer snosim odgovornost u svakom pogledu. Želim biti dosljedan samom sebi. Vrijeme šutnje i povučenosti iskoristio sam da ojačam duh i skupim znanje, da se riješim balasta, kompleksa, sanja i prošlosti, koja vodi u grob. Sada mislim samo u budućnost Hrvatske, koja će moju djecu Domagoja, Drinu, Vjekoslava, i Miroslava dovesti u Ljubuški, pa makar ja i "pukovnici" morali ostaviti kosti ili u borbi ili u tudjini. Ja sam voljan prisegnuti, da se ne samo neću primiti nikakvog položaja, časti itd. nego i da ne ću živjeti u Hrvatskoj, ako je to bezuvjtno potrebno za smirenje i sreću naroda."